

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΦΩΝΗΤΙΚΗΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ**

Σχολική Χρονιά: 2012- 2013

ΣΤΟΧΟΙ

Κατά τη διάρκεια της φοίτησης τους στο Μουσικό Σχολείο, οι μαθητές πρέπει να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες που να τους επιτρέπουν να εκτελούν έργα για σόλο φωνή και έργα μουσικής δωματίου. Κύριοι στόχοι μετά το πέρας του προγράμματος είναι οι μαθητές/τριες να:

- εκτελούν έργα διαφόρων εποχών και στυλ και να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες για εκτέλεση σολιστικών έργων και έργων μουσικής δωματίου
- αποκτήσουν τη σωστή στάση σώματος και τεχνικής, η οποία, σε συνδυασμό με άλλα στοιχεία έκφρασης, θα συμβάλει στη σωστή ερμηνείαⁱ
- αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες εκτέλεσης άγνωστου κομματιού αλλά και δεξιότητες μάθησης που να τους επιτρέπουν να μαθαίνουν ένα άγνωστο κομμάτι χωρίς τη βοήθεια του καθηγητή/τρια τους
- φανερώνουν δεξιότητες υποκριτικής
- χρησιμοποιούν ξένες γλώσσες με σωστή προφορά και άρθρωση
- πειθαρχούν και να οργανώνουν μόνοι τους το χρόνο τους όσο αφορά την μελέτη τους στο σπίτι
- εκτελούν μουσικά έργα από μνήμης, σε δημόσιες εμφανίσεις, σύμφωνα με τους κανονισμούς του Μουσικού Σχολείου.

ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

A' ΟΡΓΑΝΟ

2 περίοδοι διδασκαλίας (45 λεπτά) εβδομαδιαία για 36 εβδομάδες = 72 περίοδοιⁱⁱ

B' ΟΡΓΑΝΟ

1 περίοδος διδασκαλίας (45 λεπτά) εβδομαδιαία για 36 εβδομάδες= 36 περίοδοιⁱⁱⁱ

Το πιο κάτω πρόγραμμα δίνει στον καθηγητή/τρια τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει τους προαναφερθέντες στόχους. Έχει σκοπό οι μαθητές/μαθήτριες να φτάσουν στον μέγιστο βαθμό των δυνατοτήτων τους και να οικοδομήσουν μια πολύπλευρη μουσική προσωπικότητα.

Η μεγάλη ποικιλία στο προτεινόμενο ρεπερτόριο επιτρέπει στον καθηγητή/τρια να προσφέρει την δυνατότητα επιλογής ενός κατάλληλου ρεπερτορίου για τον εκάστοτε μαθητή/τρια.

Η διαδικασία εξέλιξης ενός τραγουδιού πρέπει να έχει δύο κατευθύνσεις:

1. την εξέλιξη της τεχνικής ως μέσο έκφρασης, και
2. την εξέλιξη της μουσικής κατανόησης (μουσική μνήμη, μουσική φαντασία, μουσική κρίση) που αποσκοπεί στην σωστή ερμηνεία των μουσικών έργων.

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Φωνητικής, έχει διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας τραγουδιού. Ως εκ τούτου, αναμένεται στο μάθημα της φωνητικής να χρησιμοποιούνται οι θεωρητικές γνώσεις των

μαθητών/τριων, να καλλιεργείται η ακουστική τους δεξιότητα, να αναπτύσσονται οι αρμονικοί τους ορίζοντες και γενικά η μουσική τους αισθητική, μέσα από την εκτέλεση έργων διαφόρων στυλ και εποχών.

Το μάθημα τραγουδιού πρέπει να συμπεριλαμβάνει ρεπερτόριο που επιτρέπει τη γρήγορη εξέλιξη του μαθητή/τριας, τόσο τεχνικά όσο και μουσικά. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, ο καθηγητής/τρια, πρέπει να οικοδομεί τις δεξιότητες του μαθητή/τριας προς διάφορες κατευθύνσεις. Όπως:

- ορθή στάση σώματος
- ορθή τεχνική
- ανάπτυξη δεξιοτήτων εκτέλεσης άγνωστου κομματιού
- γνωριμία με το περιεχόμενο των έργων ως προς της ιδέες και τα συναισθήματα που εκφράζει
- συνειδητή απομνημόνευση του κομματιού
- προετοιμασία για δημόσιες εμφανίσεις

Σημειώνεται ότι η εκμάθηση Ελληνικών τραγουδιών είναι υποχρεωτική για όλα τα επίπεδα.

Προτρέπονται οι μαθητές να συμμετέχουν σε θέατρα και παραγωγές Προτρέπονται οι μαθητές να παρακολουθούν και να εμπλέκονται με κάθε τρόπο με την οπερατική δράση.

Το Α.Π.Φ των Μουσικών Σχολείων, περιλαμβάνει **4 επίπεδα**. Ισχύει για το πρώτο όργανο καθώς και για το δεύτερο.

Επίπεδο 1

Καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς ο/η μαθητής/τρια θα πρέπει να μελετήσει **τουλάχιστον 5 κομμάτια κάθε τετράμηνο**.

Στόχοι

- Ορίζεται η φωνή
- Τοποθέτηση φωνής
- Αναπνοή
- Παραγωγή ήχου
- Σωστή στάση σώματος

Γλώσσες

- Ελληνικά
- Ιταλικά
- Αγγλικά
- Γερμανικά (δεύτερο τετράμηνο)

Προτεινόμενη Ύλη

- Μέθοδος Τεχνικής Comcone 9,
- Μέθοδος Τεχνικής Vaccai, και άλλες ασκήσεις φωνητικής με ή χωρίς ελληνικά λόγια.
- Arie Antiche
- Παραδοσιακά τραγούδια στις πιο πάνω γλώσσες πχ. *B. Britten folk songs arrangements* (Salley Gardens, Pretty Polly Oliver)
- Αγγλικά Αναγεννησιακά και Μπαρόκ Τραγούδια: πχ. *Now, oh now I needs must part* (Dowland)

Τραγούδια, άλμπουμ με τραγούδια των πιο κάτω συνθετών:

- Schumann: *Album für die Jugend* (Schmetterling)
- Schubert: Τραγούδια πχ. *An die laute, Nachtigall, Lachen und weinen, Liebhaber in allen gestalten*
- Brahms: *Volkskinderlieder*
- Ελληνικά τραγούδια:
- Τραγούδια από τα μιούζικαλ του Disney: πχ. *Friends like me* (Alladin),
I wanna be like you (Jungle Book)
I just can't wait to be king (Lion King)

Εξεταστέα ύλη

Πρώτο τετράμηνο

3 κομμάτια σε 2 διαφορετικές γλώσσες,
Υποχρεωτικό Ελληνικό Τραγούδι.

Δεύτερο τετράμηνο

3 κομμάτια σε 3 διαφορετικές γλώσσες,
Υποχρεωτικό Ελληνικό Τραγούδι.

Το **ένα κομμάτι** από τα οποία να είναι α υποχρεωτικά **a capella**

Το **ένα κομμάτι** από τα οποία να είναι α υποχρεωτικά **απ έξω**

Επίπεδο 2

Καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς ο/η μαθητής/τρια θα πρέπει να μελετήσει **τουλάχιστον 5 κομμάτια κάθε τετράμηνο** στα οποία θα συμπεριλαμβάνεται Ελληνικό τραγούδι.

Στόχοι

- Τοποθέτηση φωνής
- Αναπνοή
- Παραγωγή ήχου
- Σωστή στάση σώματος

Γλώσσες

- Ελληνικά
- Ιταλικά
- Αγγλικά
- Γερμανικά
- Ισπανικά (πρώτο τετράμηνο)
- Γαλλικά (δεύτερο τετράμηνο)

Προτεινόμενη Ύλη

- Μέθοδος Τεχνικής Comcone 10,
- Μέθοδος Τεχνικής Vaccai, και άλλες ασκήσεις φωνητικής με ή χωρίς ελληνικά λόγια
- Μέθοδος Τεχνικής Marchesi
- Arie Antiche: *Caro mio ben* (Giordani),
Nina (Pergolesi),
Vieni, vieni o mio diletto (Vivaldi)
- Ναπολιτάνικες Κανσονέπτες: π.χ. *Santa Lucia*,
Funiculi, funiculà (Denza)
- Αγγλικά τραγούδια: π.χ *Blow, blow thou winter wind*
When daisies pied,
Where the bee sucks (T. A. Arne),
When cockleshells turn silverbells (παραδοσιακό Αγγλικό)
- Lieder: π.χ. *An die Laute*,
Abendlied (Schubert),
Der Abendstern,
Kinderwacht (Schumann),
Die Nachtigall,
Marienwürmchen (Brahms)
- Ισπανικά τραγούδια: π.χ. *La calle de la paloma*
Noche serena,
Mi sueno (από το Anthology of Spanish/Traditional Mexican Folk Songs)
- Τραγούδια από μιούζικαλ π.χ *Oliver Twist*, *My Fair Lady*, *Beauty and the Beast*, *Sound of Music*, κ.ά.

- Τραγούδια από τα μιούζικαλ του Disney
 πχ. *Supercalifragilisticexpialidocious* (Mary Poppins)
Hakuna Matata (Lion King)
Colors of the wind (Pocahontas)
A whole new world (Aladdin)
- Chansons: πχ. *Bois epais* (Lully)
Le charme,
Le colibri (Chausson)
Madrigal (V. d' Indy)
- Ελληνικά Τραγούδια
- Τραγούδια από τον ελληνικό κινηματογράφο: πχ. *Νανούρισμα,*
Το όνειρο (Σπυρίδων Ξυνδάς)

Εξεταστέα ύλη

Πρώτο τετράμηνο

3 κομμάτια το ένα υποχρεωτικά στα ισπανικά.

Δεύτερο τετράμηνο

3 κομμάτια το ένα υποχρεωτικά στα γαλλικά.

Το ένα κομμάτι από τα οποία να είναι υποχρεωτικά a capella.

Το **ένα κομμάτι** από τα οποία να είναι a υποχρεωτικά **απ έξω**.

Επίπεδο 3

Καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς ο/η μαθητής/τρια θα πρέπει να μελετήσει **τουλάχιστον 5 κομμάτια κάθε τετράμηνο**, στα οποία θα συμπεριλαμβάνονται Άριες από όπερες του Mozart και Ελληνικό Τραγούδι.

Στόχοι

- Τοποθέτηση φωνής
- Αναπνοή
- Παραγωγή ήχου
- Σωστή στάση σώματος
- Γνώσεις υποκριτικής, εκμάθηση ρόλου

Γλώσσες

- Ελληνικά
- Ιταλικά
- Αγγλικά,
- Γερμανικά
- Ισπανικά
- Γαλλικά
- Ρωσικά ή μια άλλη γλώσσα κατ'επιλογή του καθηγητή

Προτεινόμενη Ύλη

- Μέθοδος Τεχνικής Vaccai
- Αγγλικά τραγούδια και άριες: π.χ *Music for a while*
Turn then thine eyes
What shall I do (Purcell),
Come and trip it (Handel)
She never told her love
The mermaid's song (Haydn),
- Lieder (Mozart, Schubert, Schumann, Brahms, Wolf, Mahler The Youth's Magic Horn, etc): Die kleine Spinnerin, Die Zufriedenheit, Als Luise die Briefe (Mozart), An Sylvia, Lachen und weinen, Romanze (Schubert), Sapphische Ode (Brahms), Widmung (Schumann)

Italian Songs :Rossini/Donizetti songs: La conocchia/ La lontananza

O del mio dolce ardor (Gluck), Danza danza mia fanciulla (Durante), 6 Romances

(Verdi) Tosti songs : Malia/ A vucchella/ Ave Maria/ Segreto

Mussorgsky Djetsckaja (Kinderstube) cycle of children songs

Chansons (Franck, Faure, Debussy, Ravel, Chausson, Martini) : Lydia/ Clair de lune/ Après un rêve (Fauré), Hai Luli !/ Fleur dessechée (P. Viardot), Beau Soir (Debussy), Extase/ Lamento (Duparc)

American/English Songs (Barber, Copland etc) Crucifixion/ The Monk and his cat/ The daisies (Barber), Under the greenwood tree/ Cradle song (V. Williams), Little elegy (Ned Rorem), Simple gifts (Copland)

Broadway Tunes & Disney Songs (από τα Musical, Fantom of the Opera, Carusel, The King and I, κ.ά.): Maria (West Side Story), It ain't necessarily so, Summer time (Porgy and Bess), Someone to watch over me (Oh Kay!)

Spanish Songs: M. De Falla - 7 Canciones Populares Espagnolas (e.g. Nana/ Jota/ Asturiana/ El paño moruno)

- Ελληνικά τραγούδια: Cinq melodies populaires grecques (Ravel), Τώρα νυφούλα μου χρυσή/ Ήταν καμάρι της αυγής/ Γύρνα φτερωτή του μύλου (Ματωμένος Γάμος – Χατζιδάκις), Όμορφη πόλη/ Βασίλειψες αστέρι μου (Θεοδωράκης)

Εξεταστέα ύλη

Πρώτο τετράμηνο

3 κομμάτια το ένα εκ των οποίων να είναι a capella

Δεύτερο τετράμηνο

Τα ίδια με τα πιο πάνω **εκτός αν πρόκειται για τελική εξέταση.**

Για τελική εξέταση το πρόγραμμα να περιλαμβάνει 5 κομμάτια χωρίς a capella.

Το **ένα κομμάτι** από τα οποία να είναι υποχρεωτικά **απ έξω.**

Επίπεδο 4

Καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς ο/η μαθητής/τρια θα πρέπει να μελετήσει **τουλάχιστον 5 κομμάτια κάθε τετράμηνο**, στα οποία θα συμπεριλαμβάνεται και το Ελληνικό τραγούδι.

Στόχοι

- Τοποθέτηση φωνής
- Αναπνοή
- Παραγωγή ήχου
- Σωστή στάση σώματος
- Γνώσεις υποκριτικής, εκμάθηση ρόλων

Προτεινόμενη Ύλη

Άριες (Ιταλικές ,Haydn, Mozart)

Canzone di Camera (Bellini, Donizetti, Rossini, Verdi)

Recitativo and aria e.g. Frondi tenere...Ombra mai fu (Serse, Handel)

Weil (Cabaret Songs)

Κύκλος τραγουδιών (Schubert, Schumann, Strauss, Rachmaninov) : Frauenlieben und Leben (Schumann)

Μέρος από Requiem ή Ορατόριο

Broadway & Music Show Tunes: Any dream will do/ All I ask of you/ Consider yourself/ I could have danced all night/ My favourite things/ All that jazz

Spiritual songs: Swing low, sweet chariot/ Deep river/ Sometimes I feel like a motherless child/Give me Jesus

Εξεταστέα ύλη

Πρώτο τετράμηνο

3 κομμάτια το ένα εκ των οποίων να είναι a capella.

Υποχρεωτικό Ελληνικό Τραγούδι.

Δεύτερο τετράμηνο

Το πρόγραμμα τελικής εξέτασης θα περιλαμβάνει 5 έργα διαφορετικών περιόδων και γλωσσών χωρίς a capella

Υποχρεωτική άρια από όπερα/ορατόριο/οπερέττα

Το **ένα κομμάτι** από τα οποία να είναι υποχρεωτικά **απ έξω**.

ⁱ Ο όρος "σωστή ερμηνεία" αποτελεί ένα ποιοτικό χαρακτηρισμό ο οποίος για το Α.Π.Φ. καθορίζει το υψηλό επίπεδο ερμηνείας. Πιο συγκεκριμένα περιέχει:

- α. ρυθμική και μελωδική εκτέλεση
- β. κατάλληλη ταχύτητα εκτέλεσης
- γ. σωστό "κούρδισμα"
- δ. γνώση κειμένου
- ε. μουσικότητα και έκφραση της μορφής του έργου
- ζ. δεξιοτεχνία
- η. ωριμότητα
- θ. εκφραστική ικανότητα

ⁱⁱ Συστήνεται ο προγραμματισμός της διδακτέας ύλης στην βάση των 33 εβδομάδων = 66 περιόδων.

ⁱⁱⁱ Συστήνεται ο προγραμματισμός της διδακτέας ύλης στην βάση των 30 εβδομάδων = 30 περιόδων.